

Hoe voer je goede gesprekken?

'Waar slaat het op dat ik deze muziek niet mag draaien?' 'Kunt u me één goede reden noemen waarom ik zaterdagavond zo belachelijk vroeg thuis moet zijn?' 'Wat is er eigenlijk zo fout aan samenwonen?'

Als u met jongeren in gesprek probeert te gaan over hun leefwereld, komt er vaak flink wat tegengas. Alles wordt ter discussie gesteld. En terwijl u zoekt naar verbinding, is kortsluiting misschien meer het woord dat de sfeer van de gesprekken typeert.

Verlegenheid

Als in gesprekken de vonken eraf vliegen en de hitte voelbaar is, is het de vraag hoe je 'kortsluiting' kunt voorkomen. Is het eigenlijk nog wel mogelijk om je te verbinden met een leefwereld die zo verschilt van die van jou? Is het nog mogelijk om als ouders en leidinggevendenden aan de volgende generatie door te geven wat wezenlijk is?

Als ambtsdrager wil je ouders en leidinggevendenden stimuleren om te zoeken naar aansluiting met de leefwereld van jongeren. Er ligt hier vaak veel pijn en teleurstelling. Ouders hebben geprobeerd hun oprechte zorg te delen met hun kinderen, maar er was geen enkel gesprek mogelijk. Veel ouders maken zichzelf verwijten: het is mijn schuld dat mijn kinderen een leven leiden dat tegen Gods wil ingaat. Of er is sprake van een grote mate van verlegenheid: ouders of leidinggevendenden weten werkelijk niet hoe ze zaken uit de leefwereld van jongeren aan de orde moeten stellen. Wat dat betreft, zou het goed zijn als ambtsdragers het gesprek hierover binnen de gemeente op gang konden brengen: om ervaringen te delen, misschien informatie uit te wisselen, of ook elkaar te bemoedigen om toch verbondenheid te blijven zoeken.

Jongeren 'stenigen'?

Maar hoe ga je dit soort spannende gesprekken aan met jongeren? Waar moeten we beginnen? Misschien moeten we maar beginnen bij onszelf. Dat is tenminste wat me opvalt in bijvoorbeeld de geschiedenis die beschreven wordt in Johannes 8. Een vrouw is betrapt op overspel en de Farizeeën willen haar stenigen. Maar waar het op uitloopt, is dat de Farizeeën worden geconfronteerd met zichzelf. Eén voor één druipen ze af, omdat Jezus hun beschuldigingen als een boemerang op hen zelf laat terugkomen.

Met de Farizeeën voel ik soms sterk de behoefte om bepaalde uitwassen binnen de jongerenwereld te 'stenigen'. Ik kan me gewoon boos voelen over de kortzichtigheid die tieners en jongeren aan de dag leggen. Maar Jezus leert me door deze geschiedenis dat het een risico met zich meebrengt om jongeren te willen veroordelen. Jongeren in verbinding brengen met God en Zijn Woord, betekent dat ook ons eigen hart door Hem blootgelegd wordt...!

Jezelf kennen

Jezus vraagt van ons in de eerste plaats geen inzicht in de wereld van jongeren, maar in ons eigen hart. Zijn we bereid naar onszelf te kijken? En verschillen de jongeren dan werkelijk zoveel van ons? Ik denk dat dit het begin is van 'verbinden': jezelf kennen en jezelf laten kennen! Wie jongeren wil uitdagen om hun leefwereld te verbinden met God, mag zichzelf daarom wel afvragen: ben ik zelf verbonden met Hem die de bron is van alle echte verbondenheid? Over zo'n zin kun je makkelijk heen lezen, maar vraagt u het zichzelf écht eens

af: leef ik met Hem? Niet alleen als er jongeren in de buurt zijn, maar juist ook als ze er níet zijn en als misschien wel geen mens u ziet! In hoeverre is uw hart gevormd door God de Vader? U zou eens aan jongeren moeten vragen wat ze merken aan uw manier van omgang en reageren. Of misschien kunt u het van uzelf wel zeggen: komt u dan uit bij de vrucht van de Geest? Bij liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, mildheid, trouw en zelfbeheersing? Of komt u toch meer in de buurt van ruzie, nijd, drift, rivaliteit, onenigheid en onmatigheid? Wat u zaait, zult u oogsten – ook in de gesprekken met jongeren.

Hart voor jongeren

In het jeugdwerk kun je soms stevig discussiëren met jongeren. Maar vóór alles gaat het erom dat een leidinggevende zelf verbonden is met God en op basis van deze verbondenheid, hart heeft voor jongeren. Dat wil zeggen: vóórdát er ook maar íets over de leefwereld gezegd wordt, moet duidelijk zijn dat er bewogenheid is. Bewogenheid heeft iets in zich van: 'te doen hebben met'. Niet in de zin van hoofdschuddend kijken naar de leefwereld van jongeren, maar in die zin dat hun wereld te maken heeft met jouw wereld als ouder of als leidinggevende. Jouw wereld staat niet meer los van hun wereld. Als hún wereld op z'n kop staat, staat jóuw wereld op z'n kop.

Wanneer we een gesprek beginnen met gebogen knieën in plaats van een opgetrokken neus en met de bereidheid er daadwerkelijk zelf bij betrokken te worden, dan komt de kritische houding wezenlijk anders over. Niet als oordeel, maar als ontferming. En misschien wordt kortsluiten dan langzamerhand verbinden.

Tiemen Westerduin
Staflid HGJB